

Olje- og energidepartementet

Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

DSBs uttalelse vedrørende rapport om organisering av strømmettet

Vi viser til deres brev av 12.05.2014 vedrørende høringen om rapport fra en ekspertgruppe som har vurdert organiseringen av strømmettet.

DSB vil bemerke at vi synes dette er en god rapport som belyser mange av de problemstillingene DSB mener er viktige å ha fokus på for å opprettholde en robust og sikker kraftforsyning. DSB har en viktig rolle som nasjonal samordningsmyndighet på samfunnssikkerhetsområdet og innehar også rollen som nasjonal elsikkerhetsmyndighet.

Kraftnettet er den aller viktigste infrastrukturensystemet i samfunnet. I tillegg til produksjon, transport og distribusjon av energi brukes systemet til overføring av signaler og informasjon. Svikt i kraftnettet vil ha omfattende følger på nær sagt alle samfunnsområder. I et samfunnssikkerhetsmessig perspektiv er derfor alle tiltak som kan fremme robusthet og pålitelighet i dette systemet viktige. DSB mener at de forslagene til endringer som legges frem i rapporten vil kunne bidra i denne retningen ved at de kan styrke det organisatoriske grunnlaget for sikkerhetsarbeidet i sektoren. Dette gjelder både med hensyn til forsyningssikkerheten for samfunnet og for sikkerheten for ansatte og forbrukere.

DSBs tilsyn med elsikkerheten i strømmettet

DSB har i mange år vært bekymret for høye avkastningskrav fra eierne av det norske strømmettet samtidig som det har vært strammet inn på økonomien knyttet til drift og vedlikehold av strømmettet. Etilsynsloven sier at elektriske anlegg skal prosjekteres, utføres, drives, vedlikeholdes og kontrolleres slik at *de ikke frembyr fare for liv, helse og materielle verdier*. DSB utfører årlig, med basis i etilsynsloven og tilhørende forskrifter, rundt 200 tilsyn innenfor distribusjon og produksjon av elektrisitet hvorav rundt 135 av disse tilsynene er utført innenfor distribusjon av elektrisitet. Ved våre tilsyn avdekker vi rundt 1300 funn pr. år. Mange av disse funnene er av en slik karakter at de burde vært avdekket gjennom virksomhetenes egen internkontroll. DSB har derfor ekstra fokus på at virksomhetene har en fungerende avvikshåndtering i sine internkontrollsystemer.

Det lokale eltilsyn, DLE

Hver netteier er gjennom etilsynsloven pålagt å utføre tilsyn med tilknyttede installasjoner. Dette betyr at hver enkelt netteier er pålagt å ha et lokalt elektrisitetstilsyn (DLE). DLE er underlagt DSB. Ved ny forskrift i 2007 ble det åpnet for at DLE kunne kjøpe tjenester fra private aktører, såkalte sakkyndige selskaper, men at de offentlige myndighetsoppgavene må ligge hos DLE i nettselskapet. DLE og sakkyndige selskaper utfører rundt 130.000 tilsyn med boliger, virksomheter etc. pr år og avdekker rundt 500.000 funn pr år. DLE sysselsetter rundt 400 årsverk. DSB erfarer at små DLE har store utfordringer med å skaffe arbeidskraft med riktig kompetanse i henhold til kravene fra DSB.

Distribusjonssystemoperatører, DSO

DSBs elsikkerhetsregelverk setter strenge krav til håndtering av feil i elforsyningen, deriblant jordfeil. I de siste 10 år er det derfor installert mange jordslutningsspoler i nettet for å kunne håndtere disse feilene uten at det oppstår farlige situasjoner i nettet. Noen av disse jordslutningsspolene, særlig ved høyere spenninger, virker på tvers av eier-grenser. Det er derfor viktig at installasjon og investeringsbeslutning gjøres på tvers av eier-grenser. Vi ser i dag at dette er en utfordring i sammenhengende nett med flere eiere. Disse jordslutningsspolene har også en meget gunstig effekt på forsyningsikkerheten og er meget viktige komponenter under ekstraordinære klimahendelser.

Krav til kompetanse

DSB vil her nevne at vi gjennom lov og forskrift oppstiller krav til kvalifikasjoner for arbeid knyttet til bygging, drift og vedlikehold av strømmettet. Sammen med internkontrollforskriften gir dette et godt grunnlag for å si hva slags kompetanse som må være tilstede i virksomheter som arbeider med elektriske forsyningsanlegg. Nytt fra 1.juli 2013 er at vi også setter krav til den som skal ha det faglige ansvaret for prosjektering av elektriske forsyningsanlegg, og at vi setter krav til at den som har det faglige ansvaret for arbeid knyttet til elektriske anlegg skal være fast ansatt i virksomheten.

DSB erfarer at det kan være utfordrende for små everk i strømmettet å skaffe til veie og beholde kvalifisert arbeidskraft. Mange av de aller minste everkene må derfor belage seg på innleie av faglig ansvarlig, noe som ikke vil være i henhold til dagens kvalifikasjonsforskrift. Dagens moderne regelverk med funksjonsorienterte/målbaserte krav for elsikkerhet i elforsyningen stiller også høye forventninger til kompetanse hos aktørene. Forskriftene krever for eksempel at det alltid skal utføres en risikovurdering og at denne skal legges til grunn for valg av løsninger ved bygging av anleggene. DSB har et utstrakt samarbeid med bransjeorganisasjonene for å få gode retningslinjer for hvordan ting skal gjøres, og vi ser der at det er viktig med et godt nettverk av kompetanse for å få til gode løsninger.

Avslutningsvis vil vi også påpeke at strømmettet har den egenskap ved seg at det er elektriske anlegg som er plassert ute blant publikum og kan representere et høyt farepotensial for personsikkerheten hvis de ikke blir fulgt opp med systematisk ettersyn og befaring. Det er derfor svært viktig at virksomhetene har gode rutiner og internkontrollsystemer som ivaretar dette.

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Enhet for elektriske anlegg

Oddmund Foss
avdelingsleder

Espen Masvik
sjefingeniør

Kopi til:
Justis- og beredskapsdepartementet ved postmottak@jd.dep.no